

چشم انداز آینده

اگرچه حسابداران مستقل ممکن است قادر به پیش بینی وضع هوا نباشند، ولی می توانند پیش بینی ها و برنامه ریزی های مالی^۱ مفید تهیه کنند.

Robert Penn

ترجمه جمال الدین نظری

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه تهران

موسسه تازه تاسیس ممکن است متکی به تامین مالی از سوی سرمایه گذاران یا استراتژی ای باشد که فروش آن موسسه هر سال سه برابر شود. اگرچه مدیریت ممکن است به طور منطقی انتظار دستیابی به این نتایج مالی را داشته باشد، با این وجود برنامه ریزی نشان دهنده

به هرگونه اطلاعات مالی مربوط به آینده، اطلاعات مالی آینده نگر اطلاق می شود. صورتهای مالی آینده نگر^۲ شامل پیش بینی ها و برنامه ریزی ها- جزء مهمی از اطلاعات آینده نگر مالی است. این صورتهای از طریق پیش بینی نتایج بالقوه تجاری، دیدی به آینده

پیامدهای آتی در صورت وقوع مفروضات است.

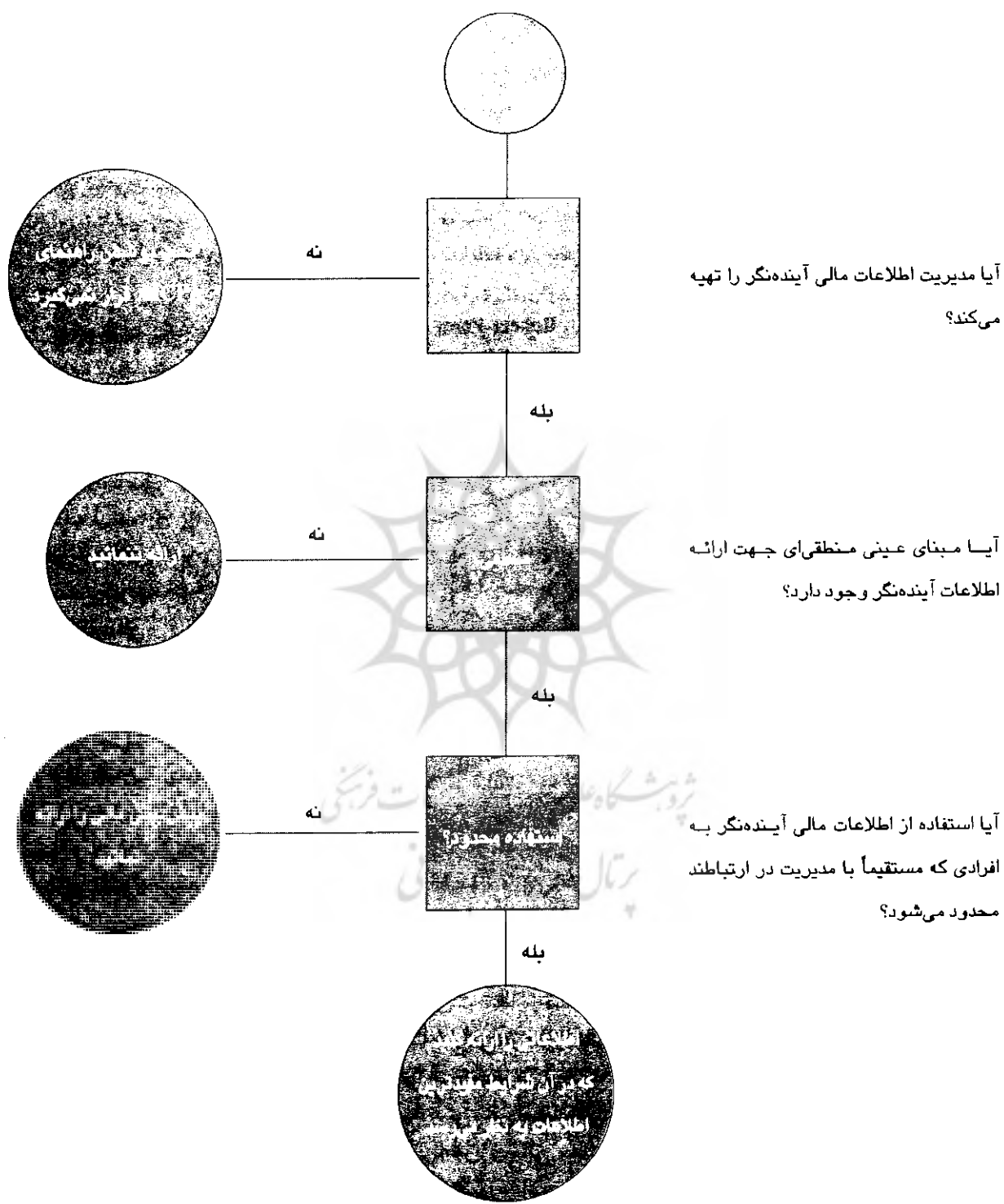
طی سالهایی که حسابدار مستقل بوده ام، پیش بینی ها، برنامه ریزی ها، بودجه ها و الگوهای مالی ای^۵ را برای شرکت های تازه تاسیس، ترکیب و تحصیل، در حمایت از دعاوی حقوقی^۶ و موسسه های در حال رشد تهیه کرده ام. مراحل آن شامل برنامه ریزی، تحقیق، تهیه و تحویل گزارشهای تکمیل شده است. این

متفاوت است. پیش بینی مالی چیزی را بیان می کند که مدیریت انتظار رخداد آن را دارد. در جایی که ابهامی در مورد نتایج یک رویداد مالی آتی بخصوص وجود ندارد، عموماً از پیش بینی مالی استفاده می شود. از سوی دیگر برنامه ریزی مالی مبتنی بر یک یا چند فرضیه متصوره^۴ است. برنامه ریزی مالی منعکس کننده حوادث ممکن در صورت به وقوع پیوستن رویدادها و شرایط معینی در آینده است. به عنوان مثال یک

دارند. غالباً وام دهندگان، سرمایه گذاران و مدیریت سولاتی راجع به آینده دارند که تنها از طریق این صورتهای می تواند پاسخ داده شود. حسابداران مستقل تهیه صورتهای مالی آینده نگر را هم هنر و هم علم می دانند.

اگرچه هدف غایی حسابداران مستقل در تهیه صورتهای مالی آینده نگر مشابه هدف آنان از تهیه صورتهای مالی تاریخی^۳ است ولی مراحل تهیه آن کاملاً

نوع داده‌ها، انواع اطلاعات، ارتباطات و سایر موارد.

ارائه می‌تواند پیش‌بینی مالی، برنامه‌ریزی مالی یا ارائه محدود از اطلاعات مالی باشد.

عناصر صورتهای مالی:

فروش یا درآمد ناخالص

سود ناخالص یا بهای تمام شده کالای فروش رفته

رخداد اقلام غیرعادی و غیرمتداول

عملیات متوقف شده یا اقلام غیرمترقبه

سود اولیه و تقلیل یافته هر سهم

تغییرات با اهمیت در وضعیت مالی

موارد افشا:

تشریح هدف افراد مسئول از ارائه پیش‌بینی مالی و بیان اینکه هنگام تهیه اطلاعات

آینده‌نگر مفروضات مبتنی بر قضاوت آن گروه مسئول بوده است و هشدار اینکه نتایج

پیش‌بینی شده ممکن است تحقق نیابد.

خلاصه‌ای از مفروضات با اهمیت

مراحل نیازمند این است که حسابدار مستقل ساختار تجاری^۷، مالیات، به‌کارگیری صفحه گسترده کامپیوتری^۸، روند اقتصادی و الزامات گزارشگری مالی را درک کرده باشد. همچنین داشتن یک شم تجاری عمومی خوب نیز ضروری است. اگرچه حسابداران مستقل ممکن است نتوانند وضع هوا را پیش‌بینی کنند، ولی در تهیه الگوهای مالی که می‌تواند در برنامه‌ریزی‌ها و پیش‌بینی‌ها استفاده گردد تبحر پیدا کرده‌اند. چون اکثر حسابداران مستقل عملاً صورتهای مالی آینده‌نگر را تهیه می‌کنند، ممکن است از برخی از پیش‌بینی‌هایی که من در ارتباط با این خدمت با ارزش کسب کرده‌ام استفاده کنند.

صورتهای مالی آینده‌نگر کاربردها و منافع زیادی دارد. برای یک موسسه این صورتهای جزئی از فرایند عادی بودجه‌بندی‌اند. این صورتهای به شرکت کمک می‌کنند هدفهای کوتاه‌مدت و بلندمدت خود را تنظیم کنند. هنگامی که شرکت درصدد وام گرفتن است، وام‌دهندگان نیز به این صورتهای نیاز دارند. اگرچه شرکتهای بخصوصی برخی سوالات مشروح‌تری دارند و اعتقاد دارند صورتهای مالی آینده‌نگر در پاسخگویی به آنها مفید است، ولی به‌طور کلی این صورتهای مالی شرکت را در چنین تصمیماتی کمک می‌کند:

۱ آیا ایده یک شرکت تازه تاسیس احتمال بالقوه موفقیت را دارد؟

۲ آیا توسعه مورد نظر شرکت در واقع می‌تواند تحقق یابد؟

۳ آیا نرخ بازده داخلی^۹ پیش‌بینی شده شرکت برای یک سرمایه‌گذار کافی است؟

۴ آیا موقعیت مالی آینده شرکت برای انتخاب آن به منظور تحصیل مطلوب است؟

۵ آیا نتایج عملیاتی پیش‌بینی شده شرکت برای برآورده کردن الزامات تحمیل شده از

مستقیماً با آنها سروکار ندارد، به عنوان مثال ارائه پیشنهاد به منظور فروش سهام شرکت. صورتهای مالی با استفاده محدود تنها برای استفاده مدیریت یا برای استفاده کسانی که مدیریت مستقیماً با آنها سروکار دارد نظیر بانکها تهیه می‌شود.

همانطور که در راهنمای انجمن حسابداران رسمی امریکا بیان شده، استفاده‌کنندگان مورد نظر از صورتهای مالی آینده‌نگر، در گزارشهای حسابداری معین می‌شوند. اطلاعاتی که حسابدار مستقل ارائه می‌کند می‌تواند مجموعه کاملی از صورتهای مالی اساسی (ترازنامه، صورت سود و زیان، صورت گردش وجوه نقد) یا در سطوح محدودتری باشد. جدول شماره ۱ عناصری که حسابدار مستقل باید در تهیه صورتهای مالی آینده‌نگر جای دهد را مشخص می‌کند. ارائه بخشی از اطلاعات مالی - اطلاعاتی که لااقل اجزای معینی را حذف می‌کند - پیشنویس صورتهای مالی^{۱۲} آینده‌نگر قلمداد نمی‌شود.

سوی یک وام‌دهنده کافی است؟

آیا شرکت سرمایه یا تامین مالی کافی برای تامین وجوه بابت افزایش حسابهای دریافتنی و موجودیهای که امکان دارد در اثر توسعه تجاری پیشنهادی پدید آید را دارد؟

اتکای فعلی صورتهای مالی آینده‌نگر بر پایه استاندارد (SSAE) شماره ۱ است. این بیانیه شرحی از قابلیت اجرا، تعاریف، نوع خدمات ارائه شده، الزامات افشا و به‌کارگیری موارد اجرایی را در برمی‌گیرد. نشریه انجمن حسابداران رسمی امریکا^{۱۱} با عنوان راهنمای اطلاعاتی مالی آینده‌نگر، بر مبنای SSAE شماره ۱ است و برای حسابداران مستقل راهنمای عملی‌ای را فراهم می‌کند. نمودار ۱ قوانین حاکم بر روشهای اساسی ارائه پیش‌بینی‌های مالی را نشان می‌دهد. نوع صورتهای مالی آینده‌نگر عموماً مبتنی بر هدف استفاده از آن است. صورتهای مالی مورد استفاده عموم برای کسانی مناسب است که الزاماً مدیریت

جدول شماره ۲- مفروضات عمده در یک مدل مالی

- گردش حسابهای دریافتی
- گردش موجودی کالا
- گردش حسابهای پرداختی
- مدت اسناد پرداختی
- روشهای استهلاک و عمر مفید
- نرخ رشد فروش
- نسبت سود ناخالص
- هزینه‌های با اهمیت
- نرخ تورم
- نرخ مالیات تکلیفی
- نرخهای مالیات بر درآمد

با صاحبکار جهت بحث در مورد تهیه صورتهای مالی آینده‌نگر باید مرور کلی برنامه، درک انتظارات مدیریت و تعیین مفروضات اصلی باشد. به‌عنوان مثال، حسابدار مستقل باید سوالاتی را در مورد ساختار شرکت، نیازمندیهای سرمایه‌ای پیش‌بینی شده و محیط تجاری‌ای که موسسه در آن فعالیت می‌کند مطرح کند. اگر صورتها به منظور فعالیتهای تجاری پیش‌بینی شده‌ای که تفاوتی اساسی با گذشته دارند تهیه شود، حسابدار مستقل باید تعیین کند که تا چه میزان برنامه‌های مدیریت واقع‌بینانه است. برای انجام این امر حسابدار مستقل باید سوالاتی را نظیر سوالات زیر مطرح کند.

● مدیریت چه تجاری در این صنعت بخصوص دارد؟

● آیا طرحهایی برای فروش سهام به عموم مردم وجود دارد؟

● آیا مدیریت قادر است وقت و توجه کافی صرف این عمل مخاطره‌آمیز تجاری کند؟

● این عمل مخاطره‌آمیز چه آثاری بر روی فعالیتهای شرکت دارد؟

سایر سوالاتی که حسابدار مستقل مطرح خواهد کرد به ماهیت ویژه پیش‌بینی بستگی دارد.

بعد از حصول این اطلاعات، حسابدار مستقل قادر است کارهایی را که انجام خواهد داد دقیقاً برای صاحبکار تشریح کند.

به صاحبکار توضیح خواهم داد که من الگوی مالی دوره زمانی معینی (عموماً سه یا پنج سال) را تهیه می‌کنم. صورتهای مالی

- شامل افشای مفروضات اصلی- را تهیه و کارهایی را که انجام داده‌ام در گزارش جداگانه‌ای ضمیمه می‌نمایم. صاحبکار را

آگاه خواهم کرد که ممکن است تغییراتی در مفروضات اولیه رخ دهد و لازم است آنها از بسایت نتایج نهایی خطا جمع باشند.

همچنین تعیین اینکه چه کسی از صورتهای مالی آینده‌نگر استفاده خواهد کرد اهمیت دارد - تنها مدیریت یا سایر استفاده‌کنندگان

برون سازمانی نظیر بانکها.

یکی از مهمترین مراحل، شناسایی کلیه مفروضات ممکن در شروع کار است. بهترین طریقی که حسابدار مستقل می‌تواند

به این مهم دست یابد آگاهی از چگونگی فعالیت شرکت و درک عناصر صورتهای مالی تاریخی شرکت است. تا جایی که

می‌توانید اطلاعات مربوط به صنعت را جمع‌آوری و کلیه سوالاتی را که به ذهنتان

می‌رسد از مدیریت سوال کنید - جدول شماره ۲ برخی از مفروضات عمده^{۱۳} که

حسابدار مستقل ممکن است در مدل مالی استفاده کند عنوان می‌کند. کمی کردن کلیه مفروضات تا این مرحله ضروری نیست،

اما آگاهی از امکان وجود یک فرض، حسابدار مستقل را در تنظیم مدلی برای

تغییرات آتی قادر می‌سازد. مثلاً من بعد از اینکه تهیه برنامه یک شرکت مسکن‌سازی را شروع کرده بودم متوجه شدم که پروژه در

۲ فاز انجام می‌شود. فروش فاز دو هنگامی آغاز می‌شد که ۹۰ درصد فروش فاز یک به فروش رفته بود. متأسفانه مجبور شدم به منظور گنجاندن ۲ فاز مدل را مجدداً

طرح‌ریزی کنم.

جنبه مهم دیگر طراحی مدل مالی حجم زیر فرضها است. حسابدار مستقل نباید از

مفروضاتی که منطقی به نظر می‌رسند چشم‌پوشی کند یا آنها را بیش از حد ساده

کند، ولی استفاده بیش از حد از زیر فرضها امکان اشتباه در مدل را افزایش می‌دهد. به

عنوان مثال به جای استفاده از سود ناخالص مسجراً برای هر محصول شرکت از یک

حاشیه سود ناخالص کلی^{۱۴} برای فروش همه محصولات استفاده کنید یا اینکه از دو

یا سه حاشیه سود ناخالص متفاوت استفاده و هر کدام از آنها را به درصدی از فروش

تخصیص دهید. مشابه بسیاری از امور سادگی مدل می‌تواند به موفقیت پروژه کمک کند. با این

وجود همیشه اطمینان داشته باشید که مفروضات از طریق مقایسه آنها با روندهای تاریخی شرکت و یا روندهای آتی صنعت قابل درک می‌شوند.

مسیر برنامه‌ریزی تا رسیدن به موفقیت مدل طولانی است. حسابداران مستقل قبل از تصمیم‌گیری باید طریقه نگرش خود را به

چشم انداز آینده

یک مدل معرف می‌تواند حاوی هزاران فرمول باشد که بعضی از آنها بسیار ساده و بعضی از آنها آنقدر پیچیده‌اند که آرزو می‌کنید که جبر را بیشتر خوانده بودید.

به دلیل اینکه کارها ممکن است چندین ماه به طول انجامد، بخاطر آوردن چگونگی طراحی مدل و چگونگی نوشتن یک فرمول بخصوص مشکل می‌شود. روشی که من استفاده می‌کنم، قراردادن کلیه مفروضات درون یک کاربرگ است. بعداً در صورتی که تغییراتی لازم شود، به جای اینکه کل صفحه گسترده را واریسی کنم فقط به یک نقطه نظر می‌اندازم. راهکار دیگر استفاده از مدلی است که قبلاً برای پروژه دیگری تهیه شده باشد و ملحق کردن آن به پروژه فعلی است. اما این روش عموماً کارگر نمی‌افتد چون مدل قبلی قدیمی شده و شما ریسک به کار گرفتن فرمولی را که کاربرد خود را از دست داده متحمل می‌شوید.

لازم است که حسابداران مستقل تحقیقاتی را جهت تعیین لزوم آزمون مفروضاتشان انجام دهند. منابع اطلاعاتی صورتهای مالی تاریخی، اینترنت، صنعت و انتشارات دولتی را شامل می‌شود. اطلاعات اقتصادی، هم کلان و هم خاصه صنعت، نیز مفیدند. مرور این اطلاعات ممکن است به سوالات بیشتر و یا تغییراتی در مدل منجر شود. به عنوان مثال در ایجاد مدلی برای یک بیمارستان، آماری نظیر سطوح ظرفیت، نرخ اتاقها، هزینه‌های پرسنلی و تعداد رویه‌هایی که بیمارستان در حال اجرای آن است مد نظر قرار دادم.

هنگامی که مدل اولیه را طراحی کردید، کمی به عقب بازگردید و چگونگی بوجود آمدن ارقام را بررسی کنید: آیا سود منطقی است؟ آیا نسبتها در مسیر روندهای تاریخی و یا صنعت قرار دارند؟ آیا کلیه مفروضاتی که با صاحبکار در میان گذاشته‌اید در مدل

گنجانده شده‌اند؟
حسابدار مستقل باید بررسی دفتری مبسوطی را در ارتباط با ارقام انجام دهد. این مقطع زمانی زمان شناسایی مشکلات منطقی موجود در فرمولها نیز هست. مثلاً

- حسابهای دریافتی پایان دوره با نسبت گردش حسابهای دریافتی فرض شده مطابق نیست؛

- پاداشهای مبتنی بر سود کسب شده نادرست‌اند؛
- ترازنامه بدون موازنه.

جنبه‌های فنی طراحی مدل^{۱۵}

استفاده از صفحه گسترده الکترونیکی هنگام تهیه مدل مالی پیچیده ضروری است. مهمترین موضوع این است که حسابداران مستقل باید مدل را به گونه‌ای طراحی کنند که ورود اطلاعات در حداقل سطح ممکن انجام گیرد. هر فرض تنها یک باز باید به صفحه گسترده وارد گردد. فرمولها نباید هیچگونه متغیری را شامل شود، صورتهای مالی باید فرمول‌پذیر باشد و هر تغییراتی در مفروضات باید به طور خودکار به کاربرگها و بعد از آن به صورتهای مالی جریان یابد. به عنوان مثال شما اگر از پردازشگر لغت^{۱۶} استفاده کنید و یکی از مفروضات پروژه این است که مزایای کارکنان ۱۵ درصد حقوق ناخالص است فاصله‌ای را بین سند پردازش شده و سلول^{۱۷} صفحه گسترده‌ای که فرض ۱۵ درصد را در برمی‌گیرد ایجاد کنید. سپس اگر سند را تغییر دهید، ۱۵ درصد به طور خودکار تغییر می‌کند. با اتکا بر تعدادی از مفروضات و سایر اطلاعات مالی افشا شده، این کار هم واقعاً می‌تواند در زمان صرفه‌جویی کند و هم ابزاری برای ایجاد اطمینان نسبت به همسان بودن اطلاعات بین صورتهای مالی، افشاها و خود مدل باشد.

صورتهای مالی تعیین کنند، به عنوان مثال ماهانه است یا سالانه و اینکه این صورتهای چه جداول پشتیبانی را در برمی‌گیرند. همچنین چگونگی تنظیم کاربرگهای الکترونیکی را نیز مد نظر قرار دهید. من از اکسل (Excel) استفاده می‌کنم و تمام محاسبات و مفروضات را در یک یا دو کاربرگ و صورتهای مالی را در کاربرگی جداگانه قرار می‌دهم.

هنگامی که صاحبکار یک نسخه برنامه‌ریزی اولیه و سریع تقاضا و نسخه اصلاح شده آن را مدتی بعد تقاضا کند، حسابدار مستقل زمان بیشتری خواهد داشت. اگرچه عموماً هنگام شروع کار ساعات کمی صرف تهیه مدل مالی زیربنایی می‌شود، اما به تجربه آموخته‌ام که جهت تنظیم صحیح مدل از ابتدای کار زمان بسیار طولانی‌تری صرف نمی‌شود. همانطوری که نجاران غالباً عنوان می‌کنند که "دوبار اندازه بگیرید و یک بار برش بزنید". هنگام طراحی یک مدل مالی به‌دام تصور صحیح بودن مدل افتادن آسان است. حسابدار مستقل همیشه باید مدل را از طریق تغییر مفروضات بیازماید. به عنوان مثال اگر هنگام استفاده از روش خط مستقیم عمر مفید از ۸ سال به ۴ سال تغییر کند بالطبع هزینه استهلاک باید دو برابر شود. همچنین بخاطر داشته باشید که تغییرات یک فرض ممکن است منجر به تغییرات وابسته زیادی در کل مدل گردد.

احتمالاً مشکل‌ترین جنبه تهیه مدل مالی بخاطر آوردن همه عناصر مدل است.

با توجه به اینکه مفروضات غالباً تغییر کنند، من با استفاده از این روش ساعات زیادی را صرفه جویی می‌کنم. سعی کنید تا می‌توانید کاربرگها، یادداشتهای و سایر مستندات را که شامل توضیحاتی در مورد چگونگی و منبع کسب هر کدام از مفروضات است مستقیماً به صفحه گسترده وارد کنید. همچنین مدل را با نام فایل، نسخه و تاریخ مشخص کنید. به دلیل اینکه به ایجاد نسخه‌های زیادی احتیاج پیدا خواهید کرد، ردگذاری هر کدام از نسخه‌های مدل که روی آن کار می‌کنید اهمیت دارد.

اگرچه حسابداران مستقل ممکن است ملزم به افشای همه فرضها نباشند اما ممکن است با توجه به ماهیت کار افشای فرضهای عمده به کار رفته، در یادداشتهای پیوست ضروری باشد. با حذف مفروضات مهم یا حساس یا مفروضات متصوره در هنگام پیش‌بینی، خواننده را گمراه نکنید. روشی که شما اطلاعات را افشا می‌کنید ممکن است متفاوت باشد مثلاً صفحه گسترده یا پردازشگر لغت باشد. همانطوری که در بالا بحث شد هر کدام را انتخاب کنید ارتباط دادن مستقیم اطلاعات موجود در یادداشتهای با مدل، ایده خوبی است.

نتیجه نهایی

هنگامی که تمامی مراحل ذکر شده طی شد، حسابدار مستقل برای ملاقات با صاحبکار آماده است. در این ملاقات روش مناسب این است که ابتدا مفروضات عمده مرور شود. این مورد در احیای حافظه صاحبکار در مورد آنچه که شما سعی در انجام آن دارید کمک می‌کند. به اظهارات صاحبکار گوش فرا دهید و عقیده خود را به عنوان یک مشاور مالی ابراز کنید. همچنین چگونگی تاثیر هر کدام از تغییرات بر روی طراحی کل مدل را مدنظر قرار دهید. به عنوان مثال اگر مدل را تغییر دهید چگونه آن تغییرات سود خالص را تحت تاثیر قرار خواهند داد. اگر ارقام موجود آنچه را که شما

در ذهنتان داشتید برآورده نسازد، ممکن است شکلی در فرمول یا منطق مدل وجود داشته باشد. تجربه نشان داده است که مدیریت مایل است سودهای آتی را بیش از واقع نشان دهد. کار حسابدار مستقل این است که تا جایی که امکان دارد ارقام واقعی ارائه دهد. اگر حسابدار مستقل این کار را انجام ندهد سرمایه‌گذار و اعتباردهنده منافع خود را با اعتماد به ارقامی که قابل اعتماد نیستند از دست خواهد داد. به دقت با صاحبکار کار کنید و آنها را وادار سازید که نتایج پیش‌بینی شده را برای شما اثبات کنند. حسابدار سوالاتی نظیر سوالات زیر را می‌تواند مطرح کند:

● انتظار شما از کوشش برای انجام فعالیتهایی به منظور گسترش فروش چیست؟

● چه چیزی موجب شده که نسبت سود ناخالص تغییر کند؟

● آیا نیروی اداری کافی برای به عهده گرفتن مسئولیت این حجم فروش که افزایش یافته تدارک دیده‌اید؟

در تجزیه و تحلیل نهایی از ارائه اظهار نظر هراس نداشته باشید. راستی و صداقت لازمه کار است.

این محصول نهایی می‌تواند اشکال مختلفی به خود گیرد، اما همیشه باید با

رهنمودهای انجمن حسابداران رسمی آمریکا در خصوص افشا و اطلاعات مالی مورد نیاز منطبق باشد. تنظیم صورتهای مالی آینده‌نگر به طریقی مشابه با صورتهای مالی تاریخی مفید است. این موضوع صاحبکار را قادر می‌سازد مقایسه‌های مفیدتری انجام دهد. همچنین نمودارها و تصاویر ابزار مناسبی جهت ترسیم شمایی از آینده هستند.

حسابدار مستقل به عنوان یک هنرمند اگرچه برخی از شرکتها خودشان پیش‌بینی‌ها را تهیه می‌کنند ولی استفاده از یک حسابدار مستقل برون سازمانی که تهیه

آنها را برعهده گیرد مفید است. استفاده از نام حسابدار مستقل بر روی صورتهای مالی، بخصوص هنگامی که برای تضمین تامین مالی بانکی یا جذب سرمایه‌گذاری جدید باشد، به صورتهای اعتبار بیشتری می‌بخشد. حسابدار مستقل نیز منتفع می‌شود. تهیه صورتهای مالی آینده‌نگر دیگران را در انتخاب مشاور تجاری کمک می‌کند و ممکن است منجر به کارهای مشاوره‌ای بیشتری برای حسابدار مستقل شود. فرایند کاری همچنین حسابدار مستقل را قادر می‌سازد به درک بسیار بهتری از تجارت صاحبکار شامل آثار فعالیتهای روزانه بر امور مالی شرکت برسد. فرایند تهیه مدل مالی و صورتهای مالی آینده‌نگر پیچیده است، چون امور مربوط به ملاقات با مدیران شرکت، تحقیق در رویه‌های صنعت و کسب آگاهی نسبت به برنامه‌های صفحه گسترده کامپیوتری را در برمی‌گیرد.

مدل مالی که شما طراحی کرده‌اید از افکار کلی محدود به صفوفی از اطلاعات و فرمولها مبدل خواهد گشت. در پایان پروژه ممکن است احساس کنید که یک کار هنری خلق کرده‌اید. مهمتر اینکه احساس خواهید کرد کاری خارج از روال عادی انجام داده‌اید و صاحبکار را با ارائه خدمات مفیدی منتفع کرده‌اید.

پی‌نوشت

- 1- Financial forecasts and projection
- 2- Prospective financial statements
- 3- Historical financial statements
- 4- Hypothetical assumptions
- 5- Financial models
- 6- Litigation support engagements
- 7- Business structure
- 8- Computer spreadsheet application
- 9- Internal rate of return
- 10- Rules and regulations
- 11- American Institute of Certified Public Accountants (AICPA)
- 12- Proforma presentation
- 13- Major assumptions
- 14- Overall gross margin
- 15- The mechanics of modeling
- 16- Word processor
- 17- Cell